

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2021/2022

STAV ODSTRÁNENIA NEDOSTATKOV ZISTENÝCH PRI INŠPEKCIÁCH NA GYMNÁZIÁCH

SPRÁVA Z TEMATICKEJ INŠPEKCIE

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách na gymnáziách

SPRÁVA Z NÁSLEDNEJ INŠPEKCIE

Mgr. Zlata Ilievová

PaedDr. Monika Ružeková, PhD.

Ing. Adriana Vykydalová

Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

OBSAH

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH	4
2 HLAVNÉ ZISTENIA	4
3 ZÁVERY.....	6
4 ODPORÚČANIA A PODNETY.....	7
4.1 Odporúčania na úrovni škôl.....	7
4.2 Odporúčania pre zriaďovateľov.....	7
4.3 Odporúčania na úrovni systému	7

Cieľom následnej inšpekcie bolo zistiť stav odstránenia nedostatkov zistených školskou inšpekciou v kontrolovaných subjektoch. Predmetná školská inšpekcia sledovala cieľ kontrolou pedagogickej a ďalšej dokumentácie školy.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Vykonaných bolo **25 následných inšpekcií (NI) na 24 gymnáziách (GYM)**, z toho 2 následné inšpekcie na 1 GYM¹. Kontrolovaných bolo **21 štátnych škôl, 1 cirkevná a 2 súkromné školy**. Z nich bolo 20 inšpekcií vykonaných v školách s vyučovacím jazykom slovenským (z toho 2 v 1 škole) a 1 následná inšpekcia v škole s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským a 1 následná inšpekcia v škole s vyučovacím jazykom maďarským. V školách s bilingválnym vzdelávaním boli vykonané 3 následné inšpekcie (2 slovensko-anglické a 1 slovensko-španielske).

2 HLAVNÉ ZISTENIA

Následné inšpekcie boli vykonané po **20 tematických a 5 následných inšpekciách**. Vzhľadom na závažnosť inšpekčných zistení bolo na odstránenie zistených nedostatkov uplatnených **76 opatrení**, z toho **26 odporúčaní, 38 opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných subjektov a 12 opatrení uložených ŠŠI (Tabuľka 1)**.

Tabuľka 1 Uplatnené opatrenia

Spolu	76					
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu		opatrenia uložené ŠŠI	
Počet	26		38		12	
z toho	akceptované		splnené		splnené	
	17	65,4 %	28	77,8 %	12	100 %
	neaktuálne		neaktuálne		neaktuálne	
	0	0 %	0	0 %	0	0 %
	nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť	
	0	0 %	2	5,3 %	0	0 %

Z celkového počtu uplatnených opatrení sa **5,3 % opatrení** týkajúcich sa zabezpečenia a realizácie celoslovenského testovania žiakov (T9) 4. ročníka v študijnom odbore gymnázium osemročného

¹ Gymnázium M. R. Štefánika, Slnečná 2, Šamorín

vzdelávacieho programu **nedalo hodnotiť**², škola³ v aktuálnom školskom roku takýchto žiakov nevzdelávala.

Nedostatky zistené pri inšpekciách

Uplatnené **odporúčania** na odstránenie zistených nedostatkov sa týkali:

- **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)**
 - neaktualizovanie ŠkVP
- **riadenia školy**
 - nedostatočná spolupráca riaditeľa školy s poradnými orgánmi pri riadení školy a riešení výchovno-vzdelávacích problémov
 - nejednotnosť stanovených kritérií hodnotenia a klasifikácie žiakov
 - absencia interných vzdelávaní v rámci predmetových komisií
- **zabezpečenia podmienok výchovy a vzdelávania**
 - nezabezpečenie odbornej učebne na vykonávanie praktických a laboratórnych cvičení na vyučovanie prírodovedných predmetov; nedostatočné materiálo-technické vybavenie a pomôcky na realizáciu bádateľsky orientovaných aktivít žiakov
 - nedostatočné zabezpečenie materiálo-technického vybavenia telocvične a multimedialnej učebne
- **výchovno-vzdelávacieho procesu**
 - nerozvíjanie sebahodnotiacich a hodnotiacich zručností žiakov
 - nezaraďovanie úloh a činností na rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov
 - nezaraďovanie úloh na získavanie informácií prostredníctvom počítačových aplikácií, vyučovacích programov, internetu
 - nerozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov úlohami na hodnotenie a tvorivosť
 - nedostatočné využívanie inovatívnych metód a foriem vo vyučovaní prírodovedných predmetov na dosiahnutie vyššej úrovne vedomostí, schopností a zručností žiakov
- **zabezpečenia prijímacích skúšok**
 - nevypracovania testov prijímacej skúšky so slovenského jazyka a literatúry (SJL) a z matematiky (MAT) s rovnakou obťažnosťou

Uplatnené **opatrenia prijaté kontrolovanými subjektmi a uložené ŠŠI** na odstránenie zistených nedostatkov sa najčastejšie týkali:

- **školského vzdelávacieho programu**
 - nerealizovanie výchovy a vzdelávania podľa učebného plánu (*nesúlad počtu hodín v učebnom pláne školy s počtom hodín uvedenom v rozvrhoch hodín; neaktualizovanie ŠkVP s určením platnosti a nevypracovanie komplexných vlastných poznámok k učebnému plánu školy; neprerokovanie ŠkVP v pedagogickej rade a v rade školy, absentovanie učebných osnov z anglického jazyka*)
- **riadenia školy**
 - nezabezpečenie vypracovania a vedenia pedagogickej dokumentácie pedagogickými zamestnancami (*neuvedené predmety v triednej knihe; absencia zápisu predmetov a témy vyučovacej hodiny v triednej knihe; nevedenie dokumentácie školy v štátnom jazyku*)

² **Nedá sa hodnotiť** sa posudzuje v súvislosti s aktuálnymi zmenami vzniknutými v kontrolovaných subjektoch.

³ Gymnázium Mikuláša Galandu, Horné Rakovce 1440/29, Turčianske Teplice, organizačná zložka Spojenej školy, Školská 447/2, Turčianske Teplice

- nerealizovanie komisionálnych skúšok v súlade s právnym predpisom (*zloženie komisie a neúčast' jej členov na celom priebehu komisionálnej skúšky*)
- nedodríavanie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov pri prijímaní žiakov na vzdelávanie (*nepredloženie návrhu počtu žiakov do prvého ročníka zriaďovateľovi školy a nepredloženie návrhu počtu žiakov rade školy; nerešpektovanie rozhodnutia zriaďovateľa o počte žiakov, ktorých možno prijať do tried prvého ročníka; neurčenie formy, obsahu a rozsahu prijímacích skúšok podľa vzdelávacích štandardov štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy; neurčenie kritérií na úspešné vykonanie prijímacej skúšky; neprerokovania obsahu a rozsahu prijímacej skúšky v pedagogickej rade; nevykonávanie prijímacích skúšok písomným preverovaním; nesúlad obsahu prijímacej skúšky so vzdelávacím štandardom štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy*)
- nezabezpečenie realizácie maturitnej skúšky v súlade s právnymi predpismi (*nedodržanie Pokynov NÚCEM; nevypracovanie zadání ústnej formy internej časti maturitnej skúšky z predmetu chémia*)
- nezabezpečenie Testovania 9 podľa pokynov NÚCEM
- **zabezpečenia podmienok výchovy a vzdelávania**
 - nezabezpečenie kvalifikovaného pedagogického zamestnanca na vyučovanie predmetu biológia
 - nezaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov (*voľne prístupné chemikálie v chemickom laboratóriu*)
 - nevytvorenie podmienok na plnenie učebných osnov v predmete ANJ (*spájanie tried vzdelávajúcich sa podľa rôzneho vzdelávacieho štandardu a nezabezpečenie odborného vyučovania predmetu*)
 - nezabezpečenia 2. vyučovacieho jazyka v predmete zaradenom v učebnom pláne medzi predmety vyučované v 2. vyučovacom jazyku
 - nezabezpečenie realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom štátneho vzdelávacieho programu (*v predmete chémia a biológia*)
 - nesplnenie kvalifikačných predpokladov na výkon pedagogickej činnosti učiteľa

2.1 Upozornenia na odstránenie zistených nedostatkov

Zriaďovateľovi 1 kontrolovaného subjektu⁴ bolo zaslané upozornenie, že riaditeľ školy opakovane neurčil formu obsah a rozsah prijímacej skúšky po prerokovaní v pedagogickej rade.

3 ZÁVERY

Akceptovanie 65,4 % odporúčaní prispelo k zosúladieniu školských vzdelávacích programom s reálnym stavom škôl. Zefektívnila sa kontrolná činnosť vedenia školy a práca predmetových komisií, čo prispelo k nastaveniu vyššej úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu v prírodovedných predmetoch. Zadávaním úloh na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov a digitálnej gramotnosti žiakov bol podporovaný rozvoj kritického myslenia, schopnosť riešiť problémy, ako aj zmysluplná práca žiakov s prostriedkami informačných a digitálnych technológií. Vypracovaním testov porovnateľnej obťažnosti na prijímacie skúšky sa zvýšila objektivita a rovnosť šancí pre uchádzačov byť na prijímacej skúške úspešným.

Z uplatnených **odporúčaní nebolo akceptovaných 34,6 %**. Pretrvávali nedostatky v nezriadení poradných orgánov riaditeľa školy, ako aj v absencii interných vzdelávaní pedagogických zamestnancov v rámci predmetových komisií, čo znižovalo efektivitu riadenia školy. Neuplatnenie kooperatívnych foriem vyučovania nevytvorilo podmienky na rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov a zároveň

⁴ Gymnázium J. Francisciho-Rimavského, Kláštorská 37, Levoča

absencia rozvíjania sebahodnotiacich a hodnotiacich zručností žiakov neumožňovala žiakom napredovať. Neobnovením a nedoplnením materiálnych podmienok školy sa znižovala úroveň edukácie.

Splnením 77,8 % prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov a **100 % uložených opatrení ŠŠI** boli vytvorené predpoklady na skvalitnenie riadenia škôl, podmienok výchovy a vzdelávania. Vypracovanie maturitných zadaní z predmetu chémia umožnilo objektívne posudzovať vedomosti žiakom konajúcich maturitnú skúšku, jej externá časť bola zosúladená s Pokynmi NÚCEM. Vypracovaním jednotných kritérií na úspešné vykonanie prijímacích skúšok, určenie obsahu, rozsahu a prerokovanie podmienok prijatia na štúdium v pedagogickej rade a predloženie návrhu počtu žiakov zriaďovateľovi a rade školy, ako aj zverejnením zoznamu úspešných a neúspešných uchádzačov boli vytvorené podmienky na organizáciu prijímacieho konania.

Nesplnenie 22,2 % prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov súviselo s nezabezpečením dostatočného materiálno-technického vybavenia, čo naďalej znižovalo kvalitu edukácie. Nesplnením prijatých opatrení riaditeľ 1 GYM⁵ nezlepšil kvalitu a dodržiavanie ŠkVP, nezabezpečil jeho prerokovanie v pedagogickej rade ani v rade školy, z dôvodu pretrvávania závažných nedostatkov naďalej ŠkVP neplnil úlohu strategického dokumentu školy.

4 ODPORÚČANIA A PODNETY

4.1 Odporúčania na úrovni škôl

- aktualizovať ŠkVP ako strategický dokument školy
- realizovať kontrolnú činnosť, zistenia analyzovať, prijímať opatrenia na odstránenie nedostatkov a kontrolovať ich plnenie
- zabezpečiť vyučovanie kvalifikovanými pedagogickými zamestnancami
- podporovať skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom vzdelávaní pedagogických zamestnancov a interného odovzdávania poznatkov zo vzdelávaní
- stanoviť objektívne kritériá prijímacích skúšok, vypracovať testy na prijímacie skúšky v súlade so vzdelávacími štandardami pre základné školy, s porovnateľnou obťažnosťou organizovať prijímacie konanie v súlade s právnymi predpismi

4.2 Odporúčania pre zriaďovateľov

- zabezpečiť materiálno-technické vybavenie škôl umožňujúce plnenie učebných osnov;
- prerokovať návrh počtu žiakov s riaditeľmi strednej školy

4.3 Odporúčania na úrovni systému

- ponúkať pedagogickým zamestnancom vzdelávanie v oblasti kooperatívnych techník vyučovania

Tabuľky

Tabuľka 1 Uplatnené opatrenia	4
--	---

⁵ Súkromné gymnázium, Ul. P. Križku 390/4, Kremnica